

Posudek diplomové práce

Autor diplomové práce: Bc. Jiří Vaňkát

Název diplomové práce: Vývoj informační a komunikační strategie Evropské komise po rozšíření Evropské unie o státy střední a východní Evropy

Vedoucí DP: PhDr. Jitka Hradilová

Oponent: Mgr. Petra Štögrová Jedličková, PhD.

Hodnocení: výborně, předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě

Cíl práce:

Hlavním cílem práce bylo stručně představit vývoj informační a komunikační politiky EU v souvislosti s rozšiřováním EU, především pak ve vztahu k rozšíření EU o státy střední a východní Evropy. Práce měla za cíl popsat hlavní milníky politiky EU v oblasti komunikace s občany a zaměřit se především na současnou situaci informační a komunikační politiky EU, resp. Evropské komise (EK).

Shoda se zadáním diplomového úkolu:

Práce podrobně rozpracovává všechny body zadání diplomového úkolu, zadání bylo splněno. DP se zabývá jedním z témat, které rozvíjí a vyučuje ÚISK FF UK, a vzhledem ke kvalitě textu DP navrhuji uvažovat o publikování této DP například pro účely výuky příslušných předmětů a nebo v rámci elektronických studijních textů ÚISK.

Struktura práce:

Práci tvoří osm kapitol, které jsou řazené v logickém sledu historického vývoje informační a komunikační politiky EU, tedy úvodní kapitoly se zabývají spíše minulostí, kdy zbytečně nezabředávají do historických detailů a drží se hlavního směru práce; návazné kapitoly se pak již věnují konkrétním momentům obratu, změn v komunikační politice EU resp. EK a závěrečné kapitoly se věnují současnému stavu věcí. Lze říci, že diplomová práce (DP) je velmi zdatně a přehledně strukturovaná, kapitoly jsou vyvážené, hierarchie kapitol je logická a zcela odpovídá logice textu. Text (až na výjimky) neodbíhá od podstaty zaměření DP, což bývá u podobných témat velkým problémem.

Poznámky k obsahové stránce práce:

- V úvodu práce je naznačeno, že informační a komunikační strategie EK/EU bude chápána ve vztahu k oboru informační studia a knihovnictví – k tomu se však text DP dále nevyjadřuje – toto považuji za jeden z nejzávažnějších nedostatků, tedy jak může informační věda analyzovat informační a komunikační strategii EK, jaký na to použije aparát a čím může přispět? Nejde jen o popis skutečností, jak a co se stalo, ale o kritickou reflexi, kterou právě rámec vědy nabízí. Jak byl tedy využit v této práci?
- S tím souvisí druhá a zároveň poslední závažná výtka k práci a tou je nedostatek kritického pohledu. Za tento pohled nepovažuji vlastní názor, který autor vyjadřuje v úvodu a v poslední větě závěru práce (jinak se v textu vlastní názor vůbec nevyskytuje a nebo není zřejmý), autor v úvodu sice mluví zasvěceně, ale jeho názor se také vytrácí, což je škoda. Za relevantní nástroj kritického pohledu považuji metodicky podložený pokus a reflexi, zhodnocení a odstup. Popis zamýšlených aktivit je jedna věc, jejich skutečná realizace věc druhá a jejich skutečný (dlouhodobý) dopad věc třetí. Tyto tři roviny (zjednodušeně, ve skutečnosti je jich 5) je možné oddělit a zkoumat/popisovat. Práce například skoro vůbec nepracuje s výsledky hodnotících zpráv a doporučení, které EK ke svým politikám pravidelně dostává. V práci převažují (opsané) proklamace zamýšlených politik, pouze někdy je uvedeno hodnocení. Jako příklad lze uvést text na str. 45 „značná pozornost je věnována“, což je typický proklamativní obrat, není jasná skutečná hodnota výrazu, tedy čemu doopravdy byla věnována pozornost (tj. jak to změříme, např. pomocí struktury výdajů a nebo rozsahu aktivit?) a proč (např. z důvodů politických).
- Str. 32: komunikační strategie nesouvisí s programy PHARE, ISPA a Sapard tak, jak je v textu uvedeno, resp. text budí dojem, že se jedná o programy přímo podporující strategii, ve skutečnosti byla komunikační strategie obsahem všech programů a tyto programy byly cílené na kandidátské země
- Obecně je málo popsáno to, jak informační a komunikační proces v praxi skutečně probíhá, např. lobisté jsou zmíněni jen okrajově, orgány jako EHSV, které jsou jedny z nejvýznamnějších právě v komunikačním procesu, jsou popsány z tohoto hlediska nedostatečně, nabízí se otázka, zda nedodat případové studie a nebo rámečky přímo do textu s příklady, co přesně bylo diskutováno, jak a s jakým výsledkem.

Volba informačních zdrojů:

Seznam použité literatury je členěn dle kapitol a osahuje celkem 111 záznamů, což je na tento typ DP dostačující. Student pracoval se zdroji v českém a především anglickém jazyce. Autor DP předvedl vyspělou práci s informačními zdroji.

Stylistická úroveň práce:

Po této stránce nemám k práci výhrady. Text DP je čtivý a přehledný, čemuž napomáhá i vhodný doprovodný materiál (organizační struktura zmiňovaných orgánů a přehled nejvýznamnějších dokumentů vázících se k tématu). Pro zvýšení přehlednosti a čtivosti bych navrhovala (například v případě publikování DP) propojit jednotlivé kapitoly mezi sebou krátkým shrnutím kapitoly v jejím závěru a uvedením kapitoly následující a naopak uvedením tématu následující kapitoly v jejím úvodu. Dále bych navrhovala zmírnit tzv. Eurotalk, tedy tendenci používat pojmy zavedené v popisovaných dokumentech, ovšem jinak mimo tuto oblast zcela nepochopitelné anebo mající jiné, obvykle širší, významy. Občas obsahuje text anglikanismy a stavba věty je poznamenána přímým překladem z angličtiny.

Formální úprava práce:

Po formální stránce je práce přehledně a logicky členěná. Uvádím pouze drobné poznámky:

- Vzhledem k výše uvedenému doporučení není jasné zařazení kapitol 5.1.2 a 5.1.3, resp. nejsou zasazeny do kontextu práce
- Str. 17: chybí rok založení zmiňovaného GR
- Str. 22: u pátého rozšíření EU je uvedeno nestarší a nejnovější datum podání žádosti, chybí datumy podání ostatních žádostí, což je v textu mírně matoucí prvek
- Str. 25: výraz „*ano*“ *kampaň* by mněl být v uvozovkách celý
- Není jasné pořadí kapitol 4.1, 4.2 atd. není jasná souvislost s tématem hlavních principů EK
- Str. 54, kapitola 5.3, 3. odst.: proč se zde náhle vykytuje angličtina, když všude jinde jsou zcela správně názvy politik a dokumentů překládány do češtiny?
- Str. 64 dole: kritické hlasy tvrdily (hrubá chyba ve slově „tvrdily“)
- Str. 67 odst A 1. věta: zřejmě chybí slůvko „by“

Doplňující otázky pro obhajobu:

Kromě zodpovězení otázek vyplývajících z výše uvedených výtek prosím o názor autora:

Narazil jste při studiu dokumentů k tématu vaší DP na nějaké pokusy vyhodnotit celkovou účinnost a účelnost portálu Evropa? (Jedná se například o to, na jakém základě je portál členěn, zda vyhodnocují jeho správci i něco více než jen statistiky návštěvnosti, zda existuje odborná debata, která by se zabývala tímto portálem a jeho optimalizací).

V Praze, dne 4. 5. 2009

Petra Štogrová Jedličková